

[Niels Helveg Petersen.]

har valgt en procedure, som gør det så vanskeligt som muligt for Danmark og Norge at nå samme resultat. Jeg går ud fra, at det netop er for at forhindre dette eller modvirke det, at markedsministeren benyttede sit ophold i Oslo til at fremkomme med sine betragtninger.

Jeg vil gøre to bemærkninger yderligere om folkeafstemningen. Den første er, at hele argumentationen eller i hvert fald meget store dele af det, der taler for dansk tilslutning til fællesmarkedet, har lige stor vægt, hvad enten Norge vælger at blive medlem eller ej. Det er derfor et rigtigt standpunkt, regeringen er nået til. Men jeg vil også pege på, at markedsmodstandernes forargelse over det standpunkt, regeringen nu er kommet til, indeholder meget hykleri. Hvis der skulle være rigtig mening i dette standpunkt, måtte konsekvensen jo være, at man ville være tilhænger af dansk medlemskab, hvis Norge sagde ja. Men om noget sådant er der ikke hos markedsmodstanderne tale. Under alle omstændigheder mener man, at Danmark bør holde sig udenfor, og i virkeligheden er mange af markedsmodstandernes fremhæven af det norske synspunkt dermed uden virkeligt hold. Det sandsynlige er, at Norge bliver medlem, men jeg synes, at den danske regering har skabt sig selv større problemer, end den havde behovet. Det afgørende i diskussionen om Norge har for mig hele tiden været, at den norske regering i Bruxelles opnåede et forhandlingsresultat, den selv fandt tilfredsstillende. Det burde man fra dansk side fra starten også have fundet tilfredsstillende.

Jeg vil i øvrigt om udenrigsøkonomiministerens redegørelse sige, at jeg synes, det er en god redegørelse. Den er nøgtern, uden falbelader, men ikke uden perspektiv. Den anslår et tonefald, som meget godt harmonerer med, hvad jeg anser for at være det rigtige.

EF eksisterer. Fællesmarkedet er en kendsgerning. Vor udenrigspolitik og vor markedspolitik ændres under alle omstændigheder fra 1. januar. Status quo eksisterer ikke. Hvad derimod fællesmarkedet skal udvikle sig til, er ingen given sag. Det afhænger af en række ukendte fremtidige faktorer. Det afhænger af udviklingen i økonomiske forhold, i produktionsvilkår, af den

tekniske udvikling. Det afhænger af den indre politiske udvikling i medlemsstaterne, af forholdene mellem øst og vest og nord og syd. Det afhænger af regeringernes stabilitet og evne, og det afhænger af den politiske vilje i medlemsstaterne.

Fællesmarkedet er en kendsgerning, efter min opfattelse ikke en beklagelig kendsgerning, men en løfterig kendsgerning. Jeg vil gerne citere, hvad den norske statsminister Bratteli sagde i et indlæg i stortinget fredag den 21. januar 1972:

„På område efter område i nogle af de vigtigste og mest fundamentale spørgsmål i menneskehedens videre tilværelse virker der i verden faktorer, som ikke kan mestres af enkeltstaternes regeringer og af enkeltstaternes suverænitet. Det, som er det interessante ved internationale og også regionale organisationer, er de fælles forsøg på at opfange dette i fællesorganer, som kan beherske disse kræfter, som enkeltstaterne alene ikke kan beherske. Det er det, som er sigtemålet.“

Dette er for mig en helt central betragtning. Det internationale samfund er i dag organiseret i nationale, suveræne stater, som ene har magten i det internationale samfund i forhold til deres egne borgere og i forhold til andre stater. Historiske erfaringer viser os, at en sådan organisering af det internationale samfund ikke er egnet til at løse de problemer, som vi og andre mennesker står over for: spørgsmålene om krig og fred, om den økonomiske og sociale tryghed, om politisk frihed, om bekæmpelse af forureningen, om planlægningen af jordens ressourcer. Hvis ikke der skabes begyndende modspil til jungleloven i det internationale samfund, så vil disse problemer aldrig kunne løses. Jeg opfatter EF som et sådant begyndende modspil i den del af verden, hvor vi nu engang er placeret, nemlig i Europa. Det er rigtigt, at vore forpligtelser ikke standser ved Europas grænser, men de begynder her. Jeg har fuld forståelse for, at vi har et ansvar, der rækker videre, men det er absurd at afvise et forpligtende samarbejde i Europa under henvisning til et videregående globalt ansvar. Hvilke muligheder er der i praksis for at klare globale samarbejdsproblemer, hvis ikke nabostater kan klare deres egne forhold?

Fællesmarkedet eksisterer, ikke som en